VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta paplašinātā sastāvā)

2025. gada 8. oktobrī*

Enerģētika – Elektroenerģijas iekšējais tirgus – Pamatnostādnes par elektroenerģijas sistēmas balansēšanu – Regulas (ES) 2017/2195 1. pants – Eiropas platforma nebalansa ieskaita procesam – Šveices pārvades sistēmas operatora nepiedalīšanās – *ACER* lēmums, ar ko grozīts platformas īstenošanas satvars – *ACER* Apelācijas valdei iesniegta sūdzība – Sūdzībai piemērojamie nosacījumi un kārtība – Regulas (ES) 2019/942 28. pants – Nepieņemamība, jo subjektam nav *locus standi* Apelācijas valdē – Tiešs un individuāls skārums

Lietā T-556/23

Swissgrid AG, Ārava [*Aarau*] (Šveice), ko pārstāv *P. De Baere*, *P. L'Ecluse*, *K. T'Syen*, *V. Lefever* un *V. Ion*, advokāti,

prasītāja,

pret

Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūru (*ACER*), ko pārstāv *P. Martinet* un *E. Tremmel*, pārstāvji, kuriem palīdz *B. Creve* un *T. Kölsch*, advokāti,

atbildētāja,

kuru atbalsta

Eiropas Komisija, ko pārstāv *O. Beynet*, *T. Scharf*, *B. De Meester* un *C. Hödlmayr*, pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā,

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta paplašinātā sastāvā)

apspriežu laikā šādā sastāvā: priekšsēdētāja P. Škvaržilova-Pelcla [*P. Škvařilová-Pelzl*], tiesneši I. Nemms [*I. Nõmm*] (referents), G. Šteinfate [*G. Steinfatt*], D. Kukovecs [*D. Kukovec*] un R. Meiers [*R. Meyer*],

sekretāre: I. Kurme, administratore,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu,

pēc 2025. gada 12. marta tiesas sēdes

* Tiesvedības valoda – angļu.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar prasību, kas celta, pamatojoties uz LESD 263. pantu, prasītāja *Swissgrid AG* lūdz atcelt Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūras (*ACER*) Apelācijas valdes 2023. gada 29. jūnija lēmumu A-009-2022, ar kuru kā nepieņemama noraidīta sūdzība par *ACER* 2022. gada 30. septembra Lēmumu 16/2022 (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums").

Tiesvedības priekšvēsture

2 Prasītāja ir atbilstoši Šveices tiesībām dibināta akciju sabiedrība, kas ir vienīgais elektroenerģijas pārvades sistēmas operators (turpmāk tekstā – "PSO") Šveicē.

3 Prasītāja kopš 2012. gada ir piedalījusies *International Grid Control Cooperation* [Starptautiskā tīklu kontroles sadarbība] (*IGCC*), proti, PSO sadarbības struktūrā, kuras mērķis ir optimizēt frekvences atjaunošanas rezervju automatizētu pārvaldību, izmantojot nebalansa ieskaita procesu. 2016. gadā vienpadsmit PSO, tostarp prasītāja, noslēdza daudzpusēju nolīgumu par *IGCC*, kurā bija reglamentēta to sadarbības kārtība.

4 Pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 714/2009 (2009. gada 13. jūlijs) par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un par Regulas (EK) Nr. 1228/2003 atcelšanu (OV 2009, L 211, 15. lpp.), Eiropas Komisija pieņēma Regulu (ES) 2017/2195 (2017. gada 23. novembris), ar ko izveido elektroenerģijas balansēšanas vadlīnijas (OV 2017, L 312, 6. lpp.) – tajā paredzēts izveidot kopīgas Eiropas platformas nebalansa ieskaita procesa īstenošanai un ļaut apmainīties ar balansēšanas enerģiju no frekvences atjaunošanas rezervēm un aizvietošanas rezervēm, un it īpaši 22. pantā – Eiropas platformu nebalansa ieskaita procesam.

5 2019. gada decembrī PSO, kas ir daudzpusējā nolīguma par *IGCC* puses, tostarp prasītāja, noslēdza sadarbības nolīgumu par *IGCC* (turpmāk tekstā – "*IGCC* sadarbības nolīgums"), kas aizstāj šo daudzpusējo nolīgumu. Uz sadarbības nolīgumu attiecas visām balansēšanas platformām kopīgs pamatnolīgums, kas stājās spēkā 2020. gada 1. jūlijā (turpmāk tekstā – "pamatnolīgums").

6 2020. gada 24. jūnijā *ACER* pieņēma Lēmumu 13/2020, ar kuru izveido Eiropas platformu nebalansa ieskaita procesam (nebalansa ieskaits, turpmāk tekstā – "NI platforma"); tā pielikumā iekļauts minētās platformas īstenošanas satvars (turpmāk tekstā – "Īstenošanas satvars").

7 Īstenošanas satvara 2. panta 1. punkta j) apakšpunktā jēdziens "iesaistītais PSO" bija definēts kā "jebkurš PSO, kas pievienojies NI platformai, tostarp PSO no [slodzes-frekvences kontroles] zonām, kurās ir vairāki PSO no dažādām dalībvalstīm vai trešām valstīm", un tā 2. panta 1. punkta l) apakšpunktā jēdziens "PSO, kas piedalās" ir definēts kā "jebkurš iesaistītais PSO, kas izmanto NI platformu, lai īstenotu nebalansa ieskaita procesu plānotajai balansēšanas enerģijas apmaiņai".

8 Īstenošanas satvara 2. panta 1. punkta f) apakšpunktā bija norādīts, ka *IGCC* "[bija] īstenošanas projekts, kas attīst[ījās], lai kļūtu par NI platformu", un tā 5. panta 2. punktā bija paredzēts, ka "visi iesaistītie PSO vienojas īstenot visus vajadzīgos pielāgojumus *IGCC* funkcionalitātēs saskaņā

ar [Īstenošanas satvaru]". Atbilstoši Īstenošanas satvara 5. panta 3. punktam, lai izpildītu pienākumu nodrošināt NI platformas darbību, visi PSO "izveidoja NI platformu, kura balstījās uz *IGCC* īstenošanas projektu, kura pēc [Īstenošanas satvara] apstiprināšanas [tika] pārveidota par NI platformu".

9 2022. gada 31. martā saskaņā ar Īstenošanas satvara 10. panta 2. punktu elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkls (*ENTSO-E*) iesniedza *ACER* priekšlikumu grozīt šo īstenošanas satvaru attiecībā uz to subjektu noteikšanu, kuri veiktu tajā definētās funkcijas.

10 *ACER* 2022. gada 30. septembrī pieņēma Lēmumu 16/2022, ar ko groza Īstenošanas satvaru. Ar šā lēmuma I pielikuma 1. panta b) punktu tika grozīta Īstenošanas satvara 2. panta 1. punkta j) apakšpunktā ietvertā "iesaistītā PSO" definīcija, lai tā turpmāk attiektos uz "visiem PSO, kuriem ir piemērojama Regula [2017/2195] un kuri ir pievienojušies NI platformai, tostarp PSO, kas ir no vairāku PSO [slodzes-frekvences kontroles] zonām".

11 2022. gada 30. novembrī prasītāja šo lēmumu pārsūdzēja Apelācijas valdē.

12 Apstrīdētajā lēmumā Apelācijas valde atzina, ka Lēmums 16/2022 nav akts, kas varētu ietekmēt prasītājas tiesisko stāvokli, tāpēc nav sīkāk jāpārbauda, vai minētais lēmums to skar tieši un individuāli Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/942 (2019. gada 5. jūnijs), ar ko izveido Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūru (OV 2019, L 158, 22. lpp.), 28. panta 1. punkta izpratnē, un līdz ar to noraidīja tās sūdzību kā nepieņemamu. Konkrētāk, Apelācijas valde:

– atgādināja, ka Regulas 2019/942 28. panta 1. punktā paredzēto sūdzību pieņemamība jāizvērtē, ņemot vērā judikatūru par LESD 263. pantu, un no tā secināja, ka ir jāpārbauda, vai Lēmums 16/2022 rada saistošas tiesiskās sekas, kas var ietekmēt prasītājas intereses, būtiski mainot tās tiesisko stāvokli;

– norādīja, ka no Regulas 2017/2195 izrietēja, ka tikai PSO, uz kuriem attiecas Eiropas Savienības tiesības, bija tiesīgi piedalīties platformās, kas ietilpst tās piemērošanas jomā (izņemot Šveices PSO un tikai attiecībā uz Eiropas platformām balansēšanas standarta produktu apmaiņai – ar nosacījumu, ka Komisija šajā ziņā ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar minētās regulas 1. panta 7. punktu);

– atzina, ka apstāklis, ka Regulas 2017/2195 1. panta 7. punktā paredzētā procedūra attiecās tikai uz Šveices dalību Eiropas platformās standarta balansēšanas produktu apmaiņai, nevis NI platformā, apstiprināja secinājumu, ka dalība bija atvērta tikai tiem PSO, uz kuriem attiecas Savienības tiesības;

– no iepriekš minētā secināja, ka ar Lēmumu 16/2022 tika vien īstenota Regula 2017/2195 un ka prasītājas tiesisko stāvokli neregulēja minētais lēmums, bet gan Regula 2017/2195;

– atzīmēja, ka Regula 2017/2195 bija piemērojama kopš 2017. gada 18. decembra un ka tās 1. pants nav grozīts, un konstatēja, ka prasītājas tiesiskais stāvoklis bija tāds pats kā tad, kad spēkā bija Lēmumi 13/2020 un 16/2022 – tātad pēdējais minētais nav mainījis tās tiesisko stāvokli;

– uzsvēra faktu, ka prasītāja nebija Lēmuma 13/2020 adresāts, līdz ar to nevarēja uzskatīt, ka Lēmuma 16/2022 sekas bija tādas, ka tā zaudēja NI platformas dalībnieces statusu, kas prasītāju varēja skart tieši un individuāli;

– atzina, ka uz prasītājas iepriekšējo dalību platformu projektos vai līgumiskās konstrukcijās nevar atsaukties tādā veidā, kas liktu apšaubīt Regulas 2017/2195 normu interpretāciju.

Lietas dalībnieku prasījumi

13 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– atcelt apstrīdēto lēmumu;

– piespriest *ACER* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

14 *ACER* prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– noraidīt prasību;

– piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

15 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– noraidīt prasību;

– piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

16 Prasības pamatojumam prasītāja izvirza trīs pamatus.

17 Pirmais pamats ir balstīts uz Regulas 2017/2195 piemērošanā pieļauto tiesību kļūdu. Prasītāja apgalvo, ka Apelācijas valde esot kļūdaini uzskatījusi, ka šī regula izslēdza tās dalību NI platformā.

18 Otrais pamats attiecas uz kļūdu vērtējumā, kas pieļauta, šīs lietas apstākļiem piemērojot Regulas 2019/942 28. panta 1. punktu. Prasītāja apgalvo, ka Apelācijas valde esot kļūdaini atzinusi, ka sūdzība par Lēmumu 16/2022 ir nepieņemama.

19 Ar trešo pamatu, kas izvirzīts pakārtoti, prasītāja saskaņā ar LESD 277. pantu izvirza iebildi par prettiesiskumu attiecībā uz Regulu 2017/2195 gadījumā, ja tā būtu jāinterpretē tādējādi, ka tā aizliedz prasītājas dalību NI platformā.

Par pirmo pamatu – tiesību kļūdu, kas pieļauta Regulas 2017/2195 interpretācijā

20 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma pamatojumā norādot, ka Regula 2017/2195 izslēdz Šveices dalību NI platformā, ir pieļauta tiesību kļūda. Šā pamata pirmajā daļā tā apgalvo, ka šis secinājums izriet no Regulas 2017/2195 kļūdainas interpretācijas. Otrajā daļā tā konkrētāk apstrīd Regulas 2017/2195 1. panta 6. un 7. punkta interpretāciju.

21 Komisija un *ACER* uzskata, ka šajā apstrīdētā lēmuma pamatojuma elementā nav pieļauta tiesību kļūda.

22 Abas šā pamata daļas, kas jāizskata kopā, nozīmē, ka jāpārbauda, vai Apelācijas valde pamatoti ir atzinusi, ka ar Regulas 2017/2195 1. pantu, kas reglamentē šīs regulas priekšmetu un piemērošanas jomu, ir izslēgta prasītājas dalība minētās regulas 22. pantā noradītajā NI platformā.

23 Atbilstoši pastāvīgai judikatūrai, interpretējot Savienības tiesību normu, jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī tās konteksts un šo normu ietverošā tiesiskā regulējuma mērķi (skat. spriedumu, 2024. gada 14. marts, *VR Bank Ravensburg-Weingarten*, C-536/22, EU:C:2024:234, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

24 Jānorāda, ka Regulas 2017/2195 1. panta 2. punktā ir precizēts, ka "regulu piemēro [PSO], sadales sistēmu operatoriem (SSO), tostarp slēgtu sadales sistēmu operatoriem, regulatīvajām iestādēm, [*ACER*], [*ENTSO-E*], trešām personām, kam deleģēta vai uzticēta atbildība, un citiem tirgus dalībniekiem".

25 Savukārt Regulas 2017/2195 1. panta 6. punktā precizēts, ka "Eiropas platformās apmaiņai ar balansēšanas enerģijas standarta produktiem var atvērt arī to PSO dalībai, kas darbojas Šveicē, ar nosacījumu, ka Šveices valsts tiesību akti īsteno Savienības elektroenerģijas tirgus tiesību aktu galvenos noteikumus un ka starp Savienību un Šveici ir noslēgts starpvaldību nolīgums par sadarbību elektroenerģijas jomā, vai ar nosacījumu, ka Šveices izslēgšana var novest pie grafikos neparedzētām fiziskajām elektroenerģijas plūsmām caur Šveici, kas apdraud sistēmas drošību reģionā".

26 Visbeidzot – Regulas Nr. 2017/2195 1. panta 7. punktā noteikts:

"Ja ir izpildīti šā panta 6. punktā minētie nosacījumi, par Šveices dalību Eiropas platformās apmaiņai ar balansēšanas enerģijas standarta produktiem lemj Komisija, pamatojoties uz [*ACER* un visu PSO atzinumu, kas pieņemts] saskaņā ar 4. panta 3. punktā izklāstītajām procedūrām. Lai nodrošinātu veiksmīgu balansēšanas tirgus darbību Savienības mērogā un vienlīdzīgus konkurences apstākļus visiem dalībniekiem, Šveices PSO tiesības un pienākumi ir saskanīgi ar Savienībā strādājošo PSO tiesībām un pienākumiem."

27 Attiecībā uz Regulas 2017/2195 gramatisko un kontekstuālo interpretāciju jānorāda – lai gan nav tā, ka šīs regulas 1. panta 2. punktā būtu *expressis verbis* minēti tikai Savienības PSO, minētās regulas 1. panta 6. un 7. punktā ir paredzēti gadījumi un kārtība, kādā Šveices PSO varētu tikt atļauti piedalīties dažās no minētajā regulā paredzētajām platformām, pamatojoties uz Komisijas lēmumu.

28 To, ka Komisijai ir sniegta šāda iespēja piekrist vienīgi Šveices PSO dalībai atsevišķās platformās un tikai zināmos nosacījumos, var interpretēt tikai kā izņēmumu – tas liecina, ka nav tāda principālā noteikuma, kas ietvertu ārpus Savienības esošu PSO dalību Regulā 2017/2195 paredzētajās platformās, tostarp 22. pantā minētajā NI platformā.

29 Turklāt jānorāda, ka šo secinājumu pastiprina Regulas 2017/2195 teleoloģiskā interpretācija, jo no 1. un 10. apsvēruma izriet, ka tās mērķis ir izveidot pilnībā funkcionējošu un savstarpēji savienotu iekšējo enerģijas tirgu.

30 Šajā ziņā jānorāda, ka Komisija ir vēlējusies, lai tiem PSO, kuri piedalās platformās, tiktu piemēroti taisnīgi noteikumi. Šis mērķis ir izteikts Regulas 2017/2195 8. apsvērumā, kurā teikts, ka "noteikumi, kas definē balansēšanas pakalpojumu sniedzēju lomu un balansatbildīgo pušu lomu, nodrošina taisnīgu, pārredzamu un nediskriminējošu pieeju". Šis mērķis izpaužas arī Regulas 2017/2195 19. panta 3. punkta d) apakšpunktā, 20. panta 3. punkta d) apakšpunktā, 21. panta 3. punkta d) apakšpunktā un 22. panta 3. punkta d) apakšpunktā, saskaņā ar kuriem noteikumu, kas reglamentē dažādas platformas, "pamatā ir nediskriminācijas princips un [tie] nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret visiem iesaistītajiem PSO un to, ka neviens PSO, līdzdarbojoties Eiropas platformas funkcijās, negūst labumu no nepamatotām ekonomiskajām priekšrocībām".

31 Kā Tiesa jau ir norādījusi – Šveices Konfederācija, atsakoties noslēgt Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu (EEZ), nav piekritusi integrētai ekonomiskai apvienībai ar vienotu tirgu starp tās locekļiem, kura būtu balstīta uz kopīgiem noteikumiem, bet ir izvēlējusies divpusēji vienoties ar Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm konkrētās jomās. Tādējādi Šveices Konfederācija nav pievienojusies Savienības vienotajam tirgum (spriedumi, 2009. gada 12. novembris, *Grimme*, C-351/08, EU:C:2009:697, 27. punkts, un 2013. gada 7. marts, Šveice/Komisija, C-547/10 P, EU:C:2013:139, 78. un 79. punkts).

32 Līdz ar to, tā kā uz Šveices PSO neattiecas tie paši noteikumi, kas piemērojami Savienības dalībvalstu PSO, to izslēgšana no dalības Regulā 2017/2195 paredzētajās platformās – neskarot alternatīvu divpusēju vienošanos, kas joprojām ir iespējama, – ir pilnībā pamatota, ņemot vērā minētās regulas mērķi.

33 No tā izriet, ka Apelācijas valde nav pieļāvusi prasītājas apgalvoto tiesību kļūdu, apstrīdētā lēmuma 52.–57. apsvērumā norādot, ka Šveices PSO dalība ārpus Regulas 2017/2195 1. panta 6. un 7. punktā paredzētajiem gadījumiem ir izslēgta.

34 Prasītājas argumenti šo secinājumu neatspēko.

35 Konkrētāk, attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/943 (2019. gada 5. jūnijs) par elektroenerģijas iekšējo tirgu (OV 2019, L 158, 54. lpp.) 70. apsvērumu jākonstatē, ka tajā ir vienīgi uzsvērts, cik svarīga ir cieša sadarbība starp dalībvalstīm, Enerģētikas kopienas līgumslēdzējām pusēm un citām trešām valstīm, kuras piemēro minēto regulu vai kuras ietilpst kontinentālās Eiropas sinhronajā zonā.

36 Nav nekādas pretrunas starp likumdevēja pausto nodomu veicināt starptautisko sadarbību, no vienas puses, un faktu, ka Regulas 2017/2195 1. pantā dalība tajā reglamentētajās platformās ir attiecināta tikai uz Savienības PSO, no otras puses. Proti, dalība minētajās platformās var tikt pamatota ar citu tiesību normu, nevis šīs regulas 1. pantu, piemēram, starptautisku nolīgumu starp Savienību un attiecīgo trešo valsti, jo šāds nolīgums saskaņā ar LESD 216. panta 2. punktu ir saistošs Savienības iestādēm un līdz ar to prevalē par Savienības tiesību aktiem (skat. spriedumu, 2011. gada 21. decembris, *Air Transport Association of America* u.c., C-366/10, EU:C:2011:864, 50. punkts un tajā minētā judikatūra).

37 Tāpat šajā kontekstā tas, ka Regulas 2017/2195 23. panta – kurā reglamentēta izmaksu sadale starp PSO dažādās dalībvalstīs – 3. punktā ir paredzēta kopīgo izmaksu sadale starp PSO no dalībvalstīm un no trešām valstīm, kas piedalās Eiropas platformās, nevar tikt interpretēts tādējādi, ka tas pats par sevi piešķir trešo valstu PSO tiesības piedalīties platformās. Tas drīzāk

jāsaprot tādējādi, ka tajā ir izskaidrota kārtība minēto izmaksu sadalei starp Savienības PSO, kas piedalās platformās saskaņā ar Regulas 2017/2195 1. pantu, un trešo valstu PSO, kas piedalās šajās platformās saskaņā ar citu juridisko pamatu.

38 Runājot par Komisijas Regulas (ES) 2017/1485 (2017. gada 2. augusts), ar ko izveido elektroenerģijas pārvades sistēmas darbības vadlīnijas (OV 2017, L 220, 1. lpp.), 15. apsvērumu, uz kuru atsaucas prasītāja – tajā ir skaidri uzsvērts mērķis atbalstīt trešās valstis, lai piemērotu minētajā regulā ietvertajiem noteikumiem līdzīgus noteikumus. Turklāt, lai gan šajā regulā ir uzsvērts mērķis atvieglot sadarbību starp Savienības PSO un trešo valstu PSO attiecībā uz drošu sistēmas darbību, jānorāda, ka šī sadarbība ne vienmēr nozīmē piekļuvi Regulā 2017/2195 paredzētajām platformām, bet tā var izpausties kā vienošanās starp Savienības PSO un attiecīgo trešo valstu PSO, kā skaidri paredzēts Regulas 2017/1485 13. pantā, kurā noteikts: "Ja sinhronajā zonā darbojas gan Savienības, gan trešo valstu PSO, 18 mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā visi Savienības PSO konkrētajā sinhronajā zonā cenšas noslēgt ar tiem trešo valstu PSO, kam šī regula nav saistoša, līgumu, kurš veidos pamatu to sadarbībai sistēmas drošas darbības jautājumos un kurā būs noteikta kārtība, kādā trešo valstu PSO jāizpilda šajā regulā noteiktie pienākumi."

39 Visbeidzot – attiecībā uz apstākli, ka NI platforma neietilpst jēdzienā "Eiropas platformas apmaiņai ar balansēšanas enerģijas standarta produktiem", kas izmantots Regulas 2017/2195 1. panta 6. punktā – tas nozīmē tikai to, ka prasītājas dalība nevar tikt atļauta, pamatojoties uz Komisijas lēmumu saskaņā ar šīs pašas regulas 1. panta 7. punktu, bet tai ir jābūt citam juridiskam pamatam, kā paskaidrots šā sprieduma 36. punktā.

40 Līdz ar to pirmais pamats ir jānoraida.

Par otro pamatu – acīmredzamu kļūdu vērtējumā, kas pieļauta piemērojot Regulas 2019/942 28. panta 1. punktu

41 Prasītāja apgalvo, ka Apelācijas valde, atzīdama, ka Lēmums 16/2022 būtiski nemaina tās tiesisko stāvokli, ir pārkāpusi Regulas 2019/942 28. panta 1. punktu. Šā pamata pirmajā daļā tā pārmet Apelācijas valdei, ka tā nav atzinusi, ka prasītājai ir tiesības piedalīties NI platformā saskaņā ar Lēmumu 13/2020. Otrajā daļā tā apgalvo, ka Apelācijas valde kļūdaini nav ņēmusi vērā Lēmuma 16/2022 ietekmi uz līgumiem, kuros prasītāja ir līgumslēdzēja puse.

42 *ACER*, kuru atbalsta Komisija, citastarp iebilst, ka pirmā daļa ir balstīta uz kļūdainu pieņēmumu, ka prasītājai tiesības piedalīties NI platformā bija radušās, pamatojoties uz Lēmumu 13/2020, jo šāda dalība varēja izrietēt tikai no Komisijas lēmuma, kas pieņemts uz Regulas 2017/2195 pamata. Tā piebilst, ka regulatīvajā kontekstā, kurā iekļaujas Lēmums 13/2020, Īstenošanas satvara 3. panta 1. punkta j) apakšpunktā ietvertā atsauce uz "trešām valstīm" var tikt saprasta tikai tā, ka tā attiecas uz trešajām valstīm, kuras piemēro Savienības tiesības. Attiecībā uz pamata otro daļu *ACER* apstrīd tās pieņemamību un apgalvo, ka tā katrā ziņā ir jānoraida kā nepamatota. Apelācijas valde esot pamatoti norādījusi, ka uz privāttiesiskiem līgumiem nevar atsaukties, lai apšaubītu Savienības tiesību piemērošanu, un prasītāja kļūdaini apgalvojot, ka Lēmums 16/2022 esot pielīdzināms pamatnolīguma un *IGCC* sadarbības nolīguma tiesiskuma apšaubīšanai.

43 Apstrīdētā lēmuma 57.–63. punktā Apelācijas valde secināja, ka Lēmums 16/2022 nerada saistošas tiesiskās sekas, kas varētu ietekmēt prasītājas intereses, būtiski mainot tās tiesisko stāvokli, jo, pirmkārt, minēto tiesisko stāvokli reglamentē nevis Lēmumi 13/2020 un 16/2022, bet gan Regula 2017/2195, no kuras izriet, ka prasītājai nav tiesību piedalīties NI platformā, otrkārt, tā kā

saskaņā ar Lēmumu 13/2020 šādu tiesību nav, nevar uzskatīt, ka Lēmums 16/2022 prasītāju skar tieši un individuāli, un, treškārt, ka prasītājas iepriekšējai dalībai platformu projektos vai ar tiem saistītajos līgumos nav nozīmes.

44 Vispārējā tiesa uzskata, ka abas pamata daļas jāizskata kopā un tāpēc vispirms jāizvērtē *ACER* apstrīdētās otrās daļas pieņemamība.

Par otrās daļas pieņemamību, ko apstrīd ACER

45 *ACER* uzskata, ka pamata otrā daļa ir nepieņemama, jo prasītāja prasības pieteikuma pielikumā nav iesniegusi *IGCC* sadarbības nolīguma un pamatnolīguma kopijas un tikai neskaidri un vispārīgi atsaucas uz to saturu.

46 Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 21. panta pirmo daļu, kas atbilstoši minēto statūtu 53. panta pirmajai daļai ir piemērojama tiesvedībā Vispārējā tiesā, un saskaņā ar Reglamenta 76. panta d) punktu ikvienā prasības pieteikumā jābūt norādītam strīda priekšmetam un kopsavilkumam par izvirzītajiem pamatiem. Šīm norādēm jābūt pietiekami skaidrām un precīzām, lai atbildētājs varētu sagatavot savu aizstāvību un Vispārējā tiesa lemt par prasību – attiecīgā gadījumā bez citas informācijas. Lai nodrošinātu tiesisko drošību un labu tiesu pārvaldību, priekšnoteikums prasības pieņemamībai ir tāds, ka galvenajiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, uz kuriem tā balstās – vismaz īsumā, bet loģiski un saprotami, – jāizriet no paša prasības pieteikuma teksta (skat. rīkojumu, 1993. gada 28. aprīlis, *De Hoe*/Komisija, T-85/92, EU:T:1993:39, 20. punkts un tajā minētā judikatūra). Tādējādi prasības pieteikumā jāizskaidro, uz kādiem pamatiem prasība ir balstīta, un tādēļ abstrakts to izklāsts vien neatbilst Tiesas statūtu un Reglamenta prasībām. Analoģiski nosacījumi attiecas uz iebildumu, kas izvirzīts kāda pamata atbalstam (skat. spriedumu, 2015. gada 25. marts, Beļģija/Komisija, T-538/11, EU:T:2015:188, 131. punkts un tajā minētā judikatūra; rīkojums, 2020. gada 27. novembris, PL/Komisija, T-728/19, nav publicēts, EU:T:2020:575, 64. punkts).

47 Pamata otrajā daļā prasītāja, pirmkārt, apgalvo, ka tai ir līgumiskas tiesības piedalīties NI platformā, pamatojoties uz pamatnolīgumu un *IGCC* sadarbības nolīgumu. Otrkārt, tā norāda, ka Lēmuma 16/2022 pielikumā ietvertais Īstenošanas satvars tai liedz izmantot šīs līgumiskās tiesības. Treškārt, no Vispārējās tiesas nostājas 2007. gada 11. jūlija spriedumā *Alrosa*/Komisija (T-170/06, EU:T:2007:220, 39. punkts) un no 2018. gada 12. decembra sprieduma *Groupe Canal* +/Komisija (T-873/16, EU:T:2018:904, 22.–27. punkts) piemērošanas pēc analoģijas tā secina, ka ar Lēmumu 16/2022 ir būtiski grozīts tās tiesiskais stāvoklis.

48 Jākonstatē, ka šāda argumentācija ir pilnībā atbilstoša Reglamenta 76. panta d) punktam.

49 *ACER* drīzāk apstrīd to, ka prasītāja nav pierādījusi faktisko premisu, uz kuru šī argumentācija ir balstīta, proti, līgumiskas tiesības piedalīties NI platformā, pamatojoties uz pamatnolīgumu un *IGCC* sadarbības nolīgumu, jo tā prasības pieteikuma pielikumā nav iesniegusi šo dokumentu kopiju.

50 Ir taisnība, ka prasītāja prasības pieteikuma pielikumā nav pievienojusi šo līgumu kopiju. Replikā tā šo trūkumu pamatoja ar šo dokumentu sarežģītību un garumu un šādas iesniegšanas iespējamo nelietderīgumu, bet šajā ziņā izteica pierādījumu piedāvājumu. Procesa organizatorisko pasākumu noslēgumā prasītāja nosūtīja Vispārējai tiesai *IGCC* sadarbības nolīguma un pamatnolīguma kopijas.

51 Saskaņā ar Reglamenta 85. panta 1. punktu "pierādījumus un piedāvātos pierādījumus iesniedz pirmajā procesuālo rakstu apmaiņā" un saskaņā ar tā 2. punktu "replikas rakstā un atbildes rakstā uz repliku puses savas argumentācijas atbalstam var sniegt papildu pierādījumus vai izteikt pierādījumu piedāvājumus ar nosacījumu, ka kavēšanās šo ziņu iesniegšanā ir attaisnota".

52 Jākonstatē, ka prasītāja Reglamenta 85. panta 2. punkta izpratnē ir pamatojusi pierādījumu piedāvājuma novēloto iesniegšanu, būtībā uzsverot, ka tās ieskatā tai nav jāpierāda, ka tai ir līgumiskas tiesības piedalīties NI platformā.

53 Šajā ziņā jānorāda, ka kopš apelācijas sūdzības iesniegšanas Apelācijas valdē prasītāja ir apgalvojusi, ka Lēmums 16/2022 ietekmē tās līgumiskās tiesības, kā Apelācijas valde to ir rezumējusi apstrīdētā lēmuma 44. punktā. Apelācijas valde nav apšaubījusi šo līgumisko tiesību esību, bet gan šo argumentu ir noraidījusi kā nenozīmīgu, apstrīdētā lēmuma 64. punktā uzsverot, ka uz iepriekšējo dalību platformu projektos vai līgumiskās vienošanās nevar atsaukties, lai apšaubītu Regulā 2017/2195 ietvertos īpašos noteikumus. Tādējādi prasītāja varēja pamatoti uzskatīt, ka tai nav jāpierāda šo līgumisko tiesību esība, kuru patiesumu Apelācijas valde nebija apstrīdējusi.

54 Tātad *ACER* izvirzītā iebilde par nepieņemamību ir jānoraida.

Par pamata izvērtēšanu pēc būtības

55 Regulas 2019/942 28. panta "Lēmumi, par kuriem var iesniegt apelāciju" 1. punktā norādīts, ka "jebkura fiziska vai juridiska persona, tostarp regulatīvās iestādes, var iesniegt apelāciju par lēmumu, kas minēts 2. panta d) punktā un adresēts šai personai, vai lēmumu, kurš, lai gan ir tāda lēmuma formā, kas adresēts citai personai, tieši un personīgi skar minēto personu".

56 Tā kā šī tiesību norma ir balstīta uz tiesību normu, kas attiecas uz Tiesā celtu atcelšanas prasību, un konkrēti uz LESD 263. panta ceturtās daļā minēto pirmo situāciju, tā jāinterpretē, ņemot vērā ar pēdējo minēto tiesību normu saistīto judikatūru.

57 Šajā ziņā jāatgādina – pirmkārt, ja prasību atcelt iestādes pieņemtu tiesību aktu ceļ fiziska vai juridiska persona, šādu prasību var celt tikai tad, ja šā akta saistošās tiesiskās sekas var ietekmēt prasītāja intereses, konkrētā veidā mainot tā tiesisko stāvokli. Otrkārt, runājot konkrētāk par prasību atcelt tiesību aktu, kas prasītājam nav adresēts, šis nosacījums pārklājas ar LESD 263. panta ceturtajā daļā paredzētajiem nosacījumiem par to, ka apstrīdētajam aktam prasītāju ir jāskar tieši un individuāli (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 13. oktobris, *Deutsche Post* un Vācija/Komisija, C-463/10 P un C-475/10 P, EU:C:2011:656, 37. un 38. punkts).

58 Attiecībā uz nosacījumu par tiešu skārumu – no pastāvīgās judikatūras izriet, ka nosacījums, ka tiesību aktam, par kuru celta prasība, fiziskā vai juridiskā persona ir jāskar tieši, prasa, lai šis akts tieši ietekmētu tās tiesisko stāvokli un neatstātu nekādu rīcības brīvību šā akta adresātiem, kuri ir atbildīgi par tā īstenošanu – šai īstenošanai ir jābūt pilnīgi automātiskai un jāizriet tikai no Savienības tiesiskā regulējuma, nepiemērojot citas starpnormas (skat. spriedumu, 2008. gada 13. marts, Komisija/*Infront WM* u.c., C-125/06 P, EU:C:2008:159, 47. punkts un tajā minētā judikatūra).

59 Saistībā ar individuālu skārumu – saskaņā ar pastāvīgo judikatūru fiziska vai juridiska persona, kurai akts nav adresēts, var apgalvot, ka tā ir skarta individuāli LESD 263. panta ceturtās daļas izpratnē tikai tad, ja minētais akts to skar atsevišķu īpašību dēļ, kas piemīt tikai šai personai, vai

faktisko apstākļu dēļ, kas to atšķir no visām citām personām un tādēļ to individualizē tieši tāpat kā šā akta adresātu (spriedums, 1963. gada 15. jūlijs, *Plaumann*/Komisija, 25/62, EU:C:1963:17, 223. lpp.; skat. arī spriedumu, 2014. gada 27. februāris, *Stichting Woonlinie* u.c./Komisija, C-133/12 P, EU:C:2014:105, 44. punkts un tajā minētā judikatūra).

60 Pirmām kārtām, jānorāda, ka apstrīdētā lēmuma pamatojums, kas attiecas uz to, ka prasītājas tiesisko stāvokli tieši reglamentē Regula 2017/2195, nevis Lēmumi 13/2020 un 16/2022, nevar pamatot secinājumu par iesniegtās sūdzības nepieņemamību.

61 Proti, tā kā Regulas 2017/2195 22. panta 1. punktā ir paredzēts, ka tiek iesniegts un pieņemts priekšlikums par Īstenošanas satvaru, un tā kā uz šā juridiskā pamata tika pieņemts Lēmums 16/2022, prasītājai bija tiesības apstrīdēt tā tiesiskumu, ja ir izpildīti šā sprieduma 57.–59. punktā minētajā judikatūrā paredzētie nosacījumi – neatkarīgi no Regulas 2017/2195 tvēruma. Proti, apstāklis, ka atbildē uz pirmo pamatu izklāstīto iemeslu dēļ Regulā 2017/2195 nav paredzēta iespēja prasītājai piedalīties NI platformā, bija nozīmīgs apsvērums sūdzības izskatīšanā pēc būtības, nevis lai novērtētu tās pieņemamību.

62 Otrām kārtām, attiecībā uz jautājumu, vai Apelācijas valdei bija jāatzīst, ka Lēmums 16/2022 prasītāju skar tieši un individuāli, pirmkārt, jānorāda – prasītājas apgalvojums, ka tā ir pamatnolīguma, kā arī *IGCC* sadarbības nolīguma dalībniece, un attiecībā uz šo otro nolīgumu tā ir "dalībniece, kas piedalās", proti, tā izmanto *IGCC* ieskaita mērķiem, un tas tā ir kopš 2012. gada marta, ir saturiski pareizs.

63 Otrkārt, nav strīda par to, ka no Īstenošanas satvara 2. panta 1. punkta f) apakšpunkta – redakcijās, kurās grozījumi izdarīti gan ar Lēmumu 13/2020, gan ar Lēmuma 16/2022, – izriet, ka *IGCC* ir īstenošanas projekts, kas attīstās, lai kļūtu par NI platformu.

64 Turklāt NI platformas Īstenošanas satvara pieņemšana saskaņā ar Regulas 2017/2195 22. panta 1. punktu neatņem nozīmi līgumiem, kuros prasītāja ir līgumslēdzēja puse, jo tie turpina reglamentēt minētās platformas darbību atbilstoši Īstenošanas satvaram. Šajā ziņā, pirmām kārtām, no pamatnolīguma – kas ir kopīgs visām Regulā 2017/2195 paredzētajām platformām – preambulas izriet, ka tā mērķis ir noteikt satvaru pušu savstarpējiem pienākumiem attiecībā uz minēto platformu izstrādi, uzturēšanu un ekspluatāciju atbilstoši īstenošanas satvariem, kas pieņemti saskaņā ar šo regulu. Otrām kārtām, runājot konkrētāk par *IGCC* sadarbības nolīgumu, tā preambulas 6. punktā atgādināts, ka tas ir īstenošanas projekts NI platformas izveidei, bet šīs preambulas 8. punktā atgādināts, ka tam jāatbilst Regulai 2017/2195, kā arī Īstenošanas satvaram, kas pieņemts, piemērojot tās 22. panta 1. punktu.

65 Treškārt, jākonstatē, ka no Lēmuma 13/2020 pielikumā pievienotā Īstenošanas satvara skaidri neizriet, ka prasītāja nevarēja turpināt savu dalību NI platformā, pamatojoties uz savām līgumiskajām tiesībām, un tādējādi tā varēja uzskatīt, ka Lēmums 13/2020 neietekmē tās tiesisko stāvokli. Proti, Īstenošanas satvara 2. panta 1. punkta j) apakšpunkta formulējumā (skat. šā sprieduma 7. punktu) "iesaistītais PSO" tolaik bija definēts tādējādi, ka tas ir pievienojies NI platformai, un tajā *expressis verbis* bija minēti "PSO no [slodzes-frekvences kontroles] zonām, kurās ir vairāki PSO no dažādām dalībvalstīm vai trešām valstīm" un "PSO, kas piedalās" bija definēts vienīgi kā "jebkurš PSO, kas izmanto NI platformu, lai īstenotu nebalansa ieskaita procesu plānotajai balansēšanas enerģijas apmaiņai".

66 Turklāt, lai gan, tā kā Īstenošanas satvars tika pieņemts saskaņā ar Regulas 2017/2195 22. panta 1. punktu, tā normu precīza nozīme būtu jānosaka, ņemot vērā šo regulu, šādu atbilstīgu interpretāciju nevar uzskatīt par tādu, kas varētu kliedēt jebkādas šaubas par prasītājas iespēju turpināt dalību NI platformā, pamatojoties uz tās līgumiskajām tiesībām. Pirmkārt, tolaik Savienības tiesas nebija interpretējušas Regulas 2017/2195 1. pantu. Otrkārt, veids, kādā šī regula ir formulēta, varēja likt prasītājai domāt, ka tai būs iespējams saglabāt dalību NI platformā. Tas it īpaši attiecas uz apstākli, ka šīs regulas 1. panta 2. punktā nav minēti vienīgi Savienības PSO, uz apstākli, ka NI platforma neietilpst regulas 1. panta 6. punktā izmantotajā jēdzienā "Eiropas platformās apmaiņai ar balansēšanas enerģijas standarta produktiem" un uz apstākli, ka 23. panta 3. punktā ir minētas "trešās valstis, kas piedalās Eiropas platformās".

67 Šajā ziņā nevar uzskatīt, ka Lēmuma 13/2020 pieņemšanas dienā šīs šaubas būtu kliedētas ar Komisijas un *ACER* neoficiālajām nostājām. No vienas puses, attiecībā uz Komisijas ģenerāldirektora vietnieka 2020. gada 1. jūlija vēstuli, kas adresēta dažiem PSO, ir pietiekami ar norādi, ka tā bija par citu jautājumu, nevis par prasītājas spēju piedalīties platformās, uz kurām attiecas Regula 2017/2195, proti, par trešo valstu – tostarp Šveices – PSO izslēgšanu no Regulas 2019/943 35. pantā paredzētajiem reģionālajiem koordinācijas centriem, un ka tajā nebija atsauces uz Regulu 2017/2195 vai uz NI platformu. No otras puses, attiecībā uz *ACER* 2021. gada 24. novembra vēstuli *ENTSO-E*, lai gan tajā ir skaidra atsauce uz to, ka pieteikuma iesniedzējam nav iespējams piedalīties Regulā 2017/2195 paredzētajās platformās, tā tika nosūtīta tikai pēc tam, kad bija beidzies termiņš, kurā Lēmumu 13/2020 bija iespējams pārsūdzēt Apelācijas valdē.

68 Tikai pēc Lēmuma 16/2022 pieņemšanas *ACER* pieņēma formālu nostāju, skaidri izslēdzot iespēju prasītājai piedalīties NI platformā. Proti, Īstenošanas satvara 2. panta 1. punkta j) apakšpunktā (skat. šā sprieduma 10. punktu) tagad ir skaidri norādīts, ka jēdzienā "iesaistītais PSO" ietilpst tikai tie PSO, kuriem ir piemērojama Regula 2017/2195.

69 Līdz ar to pēc Lēmuma 16/2022 pieņemšanas prasītāja vairs nevar turpināt dalību NI platformā saskaņā ar pamatnolīgumu un *IGCC* sadarbības nolīgumu. Tāpēc jāuzskata, ka šis lēmums liedz prasītājai īstenot savas līgumiskās tiesības un līdz ar to tieši ietekmē tās tiesisko stāvokli šā sprieduma 58. punktā minētās judikatūras izpratnē.

70 Tāpat jāatzīst, ka Lēmums 16/2022 prasītāju skar atsevišķu īpašību dēļ, kas piemīt tikai šai personai, vai tādu faktisko apstākļu dēļ, kas to atšķir no visām citām personām šā sprieduma 59. punktā minētās judikatūras izpratnē.

71 Proti, kā uzsvērts šā sprieduma 63. punktā, tā kā *IGCC* saskaņā ar pašu Īstenošanas satvaru ir projekts, kas attīstās, lai kļūtu par NI platformu, prasītāja kā šīs platformas dalībniece kopš 2012. gada ir situācijā, kas atšķiras no situācijas, kurā ir citu trešo valstu PSO, kuri nav guvuši labumu no šādas dalības.

72 Turklāt prasītāja kā vienīgais Šveices PSO ir situācijā, kas atšķiras no citu trešo valstu PSO situācijas, jo Šveicei ir ģeogrāfiska īpatnība, proti, to *de facto* ieskauj Savienības dalībvalstis. Ņemot vērā Regulas 2017/2195 mērķi – kā tas ir izskaidrots tās 1. panta 1. punktā – proti, noteikt "detalizētas elektroenerģijas balansēšanas vadlīnijas, tostarp [..] kopīgus iepirkuma un norēķinu principus frekvences noturēšanas rezervēm, frekvences atjaunošanas rezervēm un aizvietošanas rezervēm un kopīgu frekvences atjaunošanas rezervju un aizvietošanas rezervju aktivizācijas metodiku", jāatzīst, ka runa ir par faktisko situāciju, kas prasītāju atšķir no PSO, kuri atrodas citās trešās valstīs.

73 Ņemot vērā iepriekš minēto, jāsecina, ka Lēmums 16/2022 prasītāju skar tieši un individuāli, līdz ar to, piemērojot šā sprieduma 57. punktā minēto judikatūru, tas rada saistošas tiesiskās sekas, kas var ietekmēt prasītājas intereses.

74 Tādējādi Apelācijas valde, atzīstot, ka tajā iesniegtā sūdzība nav pieņemama, ir pārkāpusi Regulas 2019/942 28. panta 1. punktu.

75 Līdz ar to jāapmierina otrais pamats un – nepastāvot vajadzībai izvērtēt trešo pamatu – apstrīdētais lēmums ir jāatceļ.

Par tiesāšanās izdevumiem

76 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā *ACER* spriedums ir nelabvēlīgs, tam ir jāpiespriež segt savus, kā arī atlīdzināt prasītājas tiesāšanās izdevumus atbilstoši tās prasījumiem.

77 Saskaņā ar Reglamenta 138. panta 1. punktu iestādes, kas iestājušās lietā, savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas. Tādēļ Komisija savus tiesāšanās izdevumus sedz pati.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

1) Atcelt Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūras (*ACER*) Apelācijas valdes 2023. gada 29. jūnija Lēmumu A-009-2022.

2) *ACER* savus tiesāšanās izdevumus sedz pati, kā arī atlīdzina *Swissgrid AG* tiesāšanās izdevumus.

3) Eiropas Komisija savus tiesāšanās izdevumus sedz pati.

Škvařilová-Pelzl Nõmm Steinfatt

Kukovec Meyer

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2025. gada 8. oktobrī.

[Paraksti]